

V Bruseli 3. 3. 2017
COM(2017) 109 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009
z 25. novembra 2009 o štatistike pesticídov**

1. ÚVOD

V článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 (ďalej len „nariadenie“) o štatistike pesticídov¹ sa stanovuje, že

„Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade každých päť rokov správu o vykonávaní nariadenia. V tejto správe sa zhodnotí najmä kvalita zasielaných údajov, ako sa uvádza v článku 4, metódy zbierania údajov, zaťaženie podnikov, poľnohospodárskych podnikov a vnútroštátnych administratív a užitočnosť tejto štatistiky v rámci Tematickej stratégie trvalo udržateľného využívania pesticídov, najmä pokiaľ ide o ciele stanovené v článku 1. Ak je to vhodné, správa obsahuje návrhy na ďalšie zlepšenie kvality údajov a metód ich zberu, čím sa zlepši pokrytie a porovnateľnosť údajov a zníži sa zaťaženie podnikov, poľnohospodárskych podnikov a vnútroštátnych administratív. Prvá správa sa predloží do 31. decembra 2016.“

2. POKRYTIE A OBSAH

„Pesticídy“ sú podľa článku 2 písm. a) nariadenia „prípravky na ochranu rastlín podľa definície v článku 2 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1107/2009“² alebo „biocídne výrobky podľa definície v článku 2 ods. 1 smernice 98/8/ES“³. V nariadení sa stanovuje, že členské štáty musia Komisii každoročne zasielať svoje štatistické údaje o pesticídoch uvádzaných na trh každý rok (štatistika predaja pesticídov). Okrem toho musia každých päť rokov poskytovať štatistiku o pesticídoch použitých v poľnohospodárstve (štatistika použitia pesticídov). Údaje by mali zahŕňať dôverné údaje. Členské štáty musia Komisii predložiť aj správy o kvalite zasielaných údajov a Komisia musí zasa posúdiť kvalitu týchto údajov.

2.1. Štatistika predaja pesticídov

V prípade pesticídov uvádzaných na trh je referenčným obdobím kalendárny rok. Prvým referenčným obdobím bol druhý kalendárny rok nasledujúci po 30. decembri 2009. Údaje sa majú zasláť do 12 mesiacov od konca referenčného roka a správy o kvalite o tri mesiace neskôr. Doteraz zaslané údaje a správy o kvalite sa vzťahujú na referenčné roky 2011 až 2014 (vrátane).

2.2. Štatistika použitia pesticídov

V prípade štatistiky použitia pesticídov v poľnohospodárstve musí byť referenčným obdobím obdobie najviac 12 mesiacov v rámci každého päťročného obdobia. Prvé päťročné obdobie sa

¹ Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2009, s. 4.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s.1).

³ Ú. v. EÚ L 123, 24.4.1998, s. 1. Upozorňujeme, že smernica 98/8/ES bola s účinnosťou od 1. septembra 2013 zrušená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, 27.6.2012, s. 1).

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na nariadenie (EÚ) č. 528/2012.

začalo prvým kalendárnym rokom nasledujúcim po 30. decembri 2009. Uvedené údaje a správy o kvalite sa očakávajú do 12 mesiacov od konca každého päťročného obdobia. Zasielanie údajov a správ o kvalite za prvé päťročné obdobie (referenčné roky 2010 až 2014 vrátane) sa skončilo v decembri 2015.

V prípade oboch súborov údajov musí Komisia (Eurostat) údaje pred zverejnením agregovať a riadne zohľadniť ochranu dôverných údajov od členských štátov. Znamená to, že Komisia (Eurostat) nemôže poskytnúť žiadnu štatistiku o individuálnych účinných látkach.

Ďalšie kapitoly obsahujú celkové hodnotenie kvality údajov o predaji pesticídov zasielaných členskými štátmi. Toto hodnotenie vychádza zo správ o kvalite, ktoré členské štáty predkladajú podľa požiadaviek článku 4 nariadenia. Uplatňované kritériá kvality sú stanovené v článku 12 ods. 1 *Kvalita štatistík* nariadenia (ES) č. 223/2009⁴. Overovanie správ o kvalite štatistiky použitia pesticídov sa ešte nedokončilo, a preto sa v ďalšej časti neanalyzujú.

2.3. Metódy a zdroje používané na zber údajov

Od väčšiny z 28 členských štátov a Nórska sa všetky základné primárne údaje o predaji pesticídov získavajú z administratívnych zdrojov, v prípade ktorých je vykazovanie povinné zo zákona. Všetky krajiny s výnimkou Dánska, Slovinska a Nórska považujú všetky informácie týkajúce sa individuálnych respondentov za dôverné. Väčšina krajín nemá žiadne verejné databázy a v štatistických publikáciách a/alebo na webových stránkach sú k dispozícii agregované údaje. V Belgicku a Nórsku sú individuálne údaje k dispozícii na požiadanie. Keďže Švajčiarsko má výnimku, nie sú k dispozícii žiadne správy o kvalite. Ďalšie podrobnosti nájdete v prílohe I.

2.4. Kvalita zasielaných údajov

Všetky členské štáty, Švajčiarsko a Nórsko dodržiavajú požiadavky na pokrytie údajov a včasnosť ich zasielania. Väčšina krajín poskytuje svoje súbory údajov včas a ak sa vyžadujú ďalšie kontroly alebo opravy, reaguje v duchu dobrej spolupráce.

Pokiaľ ide o presnosť, spoľahlivosť a porovnateľnosť, väčšina krajín uviedla, že dodávané údaje považujú za presné, keďže ich primárne údaje o predaji pesticídov sa zbierajú z administratívnych zdrojov alebo od držiteľov autorizácie. Okrem toho neboli relevantné výberové chyby, keďže sa zbierali len skutočné administratívne hodnoty a nepoužívali sa odhady ani vzorky. Používali sa však rozdielne metódy zberu údajov.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

Komisia sa preto domnieva, že všetky primárne údaje o predaji pesticídov sú presné a spoľahlivé, keďže hodnoty, ktoré mala štatistika merať, sa nevypočítavali ani neodhadovali. Preto sa za presné a spoľahlivé považujú aj agregované údaje o predaji pesticídov.

Väčšina krajín vo všeobecnosti hlásila, že prijala ochranné opatrenia na zabezpečenie požadovanej štatistickej kvality svojich údajov:

- časté revízie a aktualizácie svojich dotazníkov,
- zohľadnenie problémov, ktoré respondenti hlásili, a odporúčaní, ktoré respondenti dali v predchádzajúcich rokoch,
- používanie úplného zoznamu autorizovaných prípravkov,
- podrobovanie údajov interným postupom kontroly kvality,
- uchovávanie údajov, na ktoré sa vzťahuje ochrana dôverných údajov, v bezpečnom prostredí.

Údaje o predaji pesticídov poskytujú kvalitný odhad celkového množstva pesticídov uvádzaných na trh v jednotlivých štátoch. Môžu ukázať trendy v oblasti nových druhov pesticídov, množstva prípravkov v priebehu času a vyplývajúcich rizík pre ľudí a životné prostredie. Tieto odhady by sa mohli v budúcnosti zlepšiť tak, že by sa rozlišovalo medzi autorizáciami pre profesionálne potreby a autorizáciami pre potreby „doma a na záhrade“ (t. j. na poľnohospodárske a nepoľnohospodárske účely). Okrem toho by sa mohli zaviesť ďalšie kontroly kvality údajov pre objem zostávajúcich zásob. Ďalšie informácie nájdete v prílohe II.

3. RELEVANTNOSŤ – UŽITOČNOSŤ ŠTATISTICKÝCH ÚDAJOV A ZVEREJŇOVANIE

3.1. Informácie získané od zainteresovaných strán

Z konzultácií s príslušnými útvarmi Komisie a agentúrami vyplynuli tieto dôležité body na zváženie:

- Všetky právne predpisy týkajúce sa štatistiky pesticídov by mali zohľadniť harmonizované ukazovatele rizika, ktoré Komisia musí vypracovať podľa článku 15 smernice o trvalo udržateľnom používaní pesticídov⁵, a mali by uľahčiť výpočet ukazovateľov „využívaním zozbieraných údajov“. Zber štatistických údajov o pesticídoch sa nemôže považovať za úplne oddelený od úlohy spočívajúcej v používaní týchto údajov na výpočet rizika. Logicky by sa mali najprv identifikovať ukazovatele a až potom prijať akékoľvek rozhodnutie o tom, ktoré údaje sa budú na ten účel zbierať. Je potrebné pokračovať v diskusiách a okrem toho sa musia uskutočniť konzultácie s členskými štátmi v rámci pracovnej skupiny zaoberajúcej sa danou smernicou.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 71).

- Zainteresované strany navrhujú upraviť právne predpisy tak, aby sa mohli publikovať číselné údaje agregované na nižšej úrovni, pretože by mohli byť potrebné na výpočet ukazovateľov rizika. Uznalo sa, že zber relevantných údajov o použití pesticídov poľnohospodármi je problematický a členským štátom v súvislosti s ním vyplývajú náklady, a aj skutočnosť, že je ťažké dosiahnuť dohodu na úrovni celej EÚ o tom, ktoré plodiny sú relevantné, pretože medzi rôznymi klimatickými zónami v Európe môžu byť veľké rozdiely.
- Pesticídy zapríčiňujú znečisťovanie životného prostredia a majú priamy vplyv najmä na stav biodiverzity, vodných útvarov a pôdy. V záujme vhodného riešenia tohto vplyvu je nutné, aby tvorcovia politiky mohli kvantifikovať riziko a úrovne znečistenia životného prostredia pesticídmi. Prispelo by to aj k lepšiemu vykonávaniu existujúcich nástrojov environmentálnej politiky a slúžilo by to na identifikáciu zostávajúcich nedostatkov tejto politiky, aby sa riešili environmentálne tlaky spôsobené pesticídmi. V súčasnosti patria medzi politiky, ktoré potrebujú tieto údaje, stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020, spoločná poľnohospodárska politika (SPP), rámcová smernica o vode a tematická stratégia týkajúca sa pôdy.
- Štatistika pesticídov je na to, aby mohla byť vhodným základom pre hodnotenie environmentálneho rizika, príliš agregovaná. Na spoľahlivú analýzu vplyvu použitia pesticídov na ekosystémy by boli potrebné údaje o tom, ktoré konkrétne účinné látky v pesticídoch sa používajú na ktoré plodiny, ako aj informácie o rôznych druhoch ekosystémov, v ktorých sa uvedené plodiny pestujú. Údaje o nebezpečenstve, t. j. o (eko)toxikologických vlastnostiach, sú špecifické pre účinné látky. Jedinou možnosťou, ako účinne kombinovať údaje o nebezpečenstve s údajmi o expozícii s cieľom pochopiť riziko, je mať údaje o miere používania špecifických účinných látok podľa druhov plodín, oblastí a ekosystémov. Okrem toho by bolo potrebné uplatniť metódy hodnotenia kumulatívneho rizika, aby bolo možné pochopiť interakciu zmesí účinných látok, safenerov a synergentov, ktorá vedie ku kombinovaným účinkom v pesticídoch.
- V nariadení sa od členských štátov nevyžadujú informácie o druhu ekosystémov, v ktorých sa látky používajú. Vplyv zmesí účinných látok na ekosystém, v ktorom sa plodina pestuje, závisí od vlastností daného ekosystému s jeho biotickými a abiotickými vlastnosťami. Dohodnutú typológiu ekosystémov poskytuje projekt „mapovanie a posudzovanie ekosystémov a ich služieb“⁶. Táto typológia by mohla slúžiť ako základ pre vykazovanie použitia pesticídov podľa druhov ekosystémov zo strany členských štátov a zlepšiť naše chápanie rizík, ktoré pesticídy predstavujú pre životné prostredie. Je potrebná spoľahlivá analýza rizík pre životné prostredie v súvislosti s pesticídmi, aby sa podporilo porovnávacie posúdenie látok, ktoré sa majú nahradiť, podľa článku 50 nariadenia (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh. S údajmi, ktoré sú k dispozícii v súčasnosti, to nie je možné.

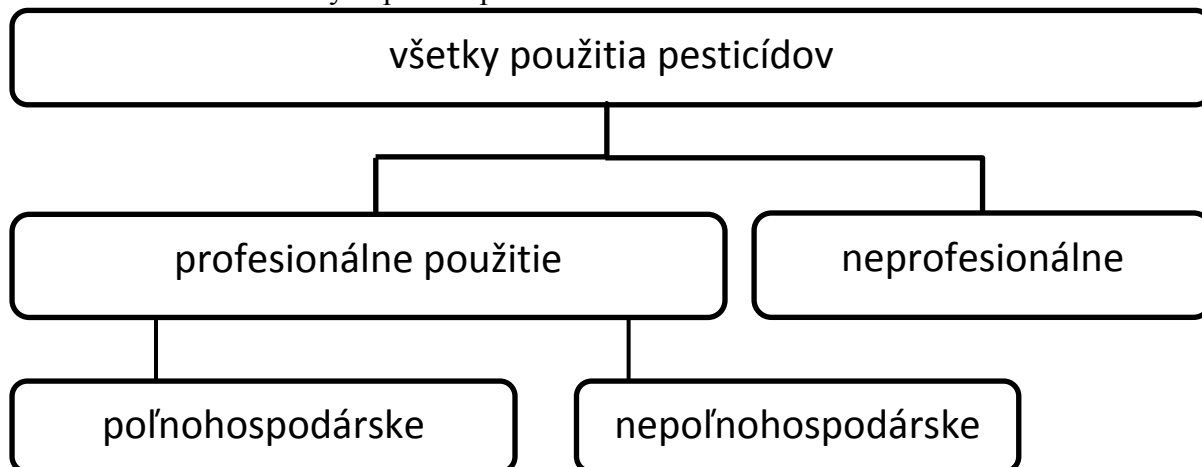
⁶ <http://biodiversity.europa.eu/maes>

- Ak by bola štatistika pesticídov k dispozícii na dostatočnej úrovni podrobností, mohla by byť mimoriadne užitočná na vykonanie spätných hodnotení skutočných úrovní rizík, ktoré sa dajú očakávať od celkového používania pesticídov v EÚ, na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie. Mohli by sa tým doplniť odhady trendov založené na predaji o odhady založené na riziku. Keďže každá účinná látka má inú toxicitu a pravdepodobnosť expozície, môžu trendy, ktoré sú založené na riziku pre zdravie ľudí a zvierat a rôzne skupiny necieľových organizmov, významne prispieť k politike EÚ v oblasti verejného zdravia, ochrany spotrebiteľa, zdravia zvierat a ochrany životného prostredia. Takéto hodnotenia by doplnili ročné hodnotenia rizika pre spotrebiteľov na základe úrovní rezíduí pesticídov monitorovaných členskými štátmi.
- Rovnováha medzi dôvernosťou a relevantnosťou alebo užitočnosťou údajov by sa mohla dosiahnuť tak, že by sa preskúmali rôzne možnosti agregovania, napríklad na základe toxicity a spôsobov použitia. Preto sa navrhuje dialóg medzi útvarmi Komisie, agentúrami alebo ďalšími príslušnými aktérmi, aby sa preskúmali možnosti, ktoré by mohli pomôcť maximalizovať relevantnosť a užitočnosť údajov v budúcnosti.

3.2. Štúdie o „nepoľnohospodárskom použití pesticídov“

Poľnohospodárstvo je najprirodzenejším a pravdepodobne najväčším profesijným odvetvím, v ktorom sa používajú pesticídy. Viac-menej významnou mierou však môžu celkové množstvo používaných pesticídov ovplyvniť aj iní profesionálni alebo amatérski používatelia. Porovnanie množstva pesticídov používaného v poľnohospodárstve s celkovým množstvom uvádzaným na trh je naplánované v správe o kvalite, ktorá bude priložená k údajom o používaní pesticídov v poľnohospodárstve. Nariadenie sa týka ročnej štatistiky o uvádzaní pesticídov na trh a štatistiky o poľnohospodárskom použití pesticídov. Chýba však konzistentnosť medzi týmito dvoma súbormi, keďže nie sú k dispozícii žiadne informácie o pesticídoch použitých na nepoľnohospodárske účely. Poznamenalo sa to aj na rokovaníach predchádzajúcich schváleniu nariadenia a v oddiele 6 (Správy o kvalite) prílohy II k nariadeniu sa preto doplnila jedna zarážka: „– *súhrnný popis komerčného nepoľnohospodárskeho využitia pesticídov, získaný v rámci pilotných štúdií uskutočnených pod vedením Komisie*“.

Obrázok 1. Prehľad rôznych použití pesticídov.

V roku 2011 udelila Komisia granty na pilotné štúdie na odhad komerčného a nekomerčného nepoľnohospodárskeho použitia pesticídov. O granty požiadalo päť krajín (Belgicko, Taliansko, Litva, Lotyšsko a Rumunsko). Komisia okrem toho vie o tom, že takéto zisťovania sa vykonali v Holandsku a Spojenom kráľovstve.

Pilotné zisťovania sa zamerali na odvetvia ako napríklad:

- krajinné oblasti alebo záhrady, vonkajšie rekreačné oblasti, parky,
- oblasti a zariadenia pre šport a trávenie voľného času,
- železnice,
- diaľnice a cesty,
- letiská a námorné prístavy,
- archeologické lokality,
- pestovatelia v domácich záhradkách/poľnohospodári vykonávajúci túto činnosť ako záujmovú,
- štátne lesy,
- záhrady a parky,
- ostatné.

Najdôležitejšie ponaučenie z predchádzajúcich opatrení a z pilotných štúdií je toto:

1. medzi členskými štátmi alebo dokonca medzi regiónmi jednotlivých členských štátov existuje veľká rozmanitosť v spôsoboch nepoľnohospodárskeho použitia pesticídov;
2. dajú sa identifikovať hlavné odvetvia, ktoré je možné nájsť vo väčšine členských štátov;
3. obmedzený zoznam účinných látok súvisí s hlavnými spôsobmi použitia;
4. rôzne odvetvia použitia si vyžadujú rôzne metódy zberu údajov alebo kombináciu metód.

Okrem očividných rozdielov v situácii na celoštátnej alebo regionálnej úrovni sú niektorí hlavní aktéri spoloční pre všetky členské štáty a mali by tvoriť základ pre všetky zisťovania týkajúce sa použitia pesticídov v nepoľnohospodárskych odvetviach. Ide o:

1. obytné oblasti (vrátane použitia doma a na záhrade);
2. verejné priestory (vrátane golfových ihrísk);
3. priemyselné oblasti;
4. infraštruktúra;
5. lesy.

Tieto odvetvia činnosti by mali mať prioritu a mali by byť základom pre porovnávanie štatistiky nepoľnohospodárskeho použitia pesticídov medzi členskými štátmi alebo regiónmi.

3.3. Rozšírenie rozsahu pôsobnosti nariadenia

Podľa odôvodnenia 5 nariadenia sa očakáva, že rozsah pôsobnosti nariadenia sa rozšíri o biocídne výrobky. Komisia vo svojej správe⁷ o udržateľnom používaní biocídov uviedla, že sa nezdá byť vhodné jednoducho len rozšíriť rozsah pôsobnosti smernice o udržateľnom používaní pesticídov na biocídne výrobky. Z toho dôvodu Komisia nepovažuje za potrebné ani rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia na biocídne výrobky, aj keď to bol pôvodný zámer.

4. NÁKLADY A ZAŤAŽENIE

Náklady a administratívne zaťaženie v súvislosti so zisťovaniami závisia najmä od zvolenej metódy zisťovania.

Štatistika predaja pesticídov využíva v mnohých členských štátoch administratívne údaje, ktoré uchovávajú orgány zodpovedné za oblasť pesticídov alebo držiteľia autorizácií (pozri prílohu I). Znamená to, že náklady súvisia s kontaktovaním orgánov alebo často dosť obmedzeného počtu držiteľov na vyžiadanie údajov a následne s ich spracovaním. Aj keď nie sú k dispozícii skutočné číselné údaje od všetkých členských štátov, počet pracovných dní, ktoré sa vyžadujú, a skutočné náklady sú podľa hlásení vo väčšine prípadov dosť nízke. Náklady a zaťaženie spravodajských jednotiek sú podľa hlásení takisto dosť primerané, keďže požadované údaje sa musia zaznamenávať tak či tak podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009.

Štatistika použitia pesticídov si vyžaduje zaznamenávanie informácií na úrovni poľnohospodárskych podnikov, z čoho vypláva väčšie zaťaženie. Znamená to, že sa musí vytvoriť vzorka, vypracovať dotazníky a v prípade, že sa nevyvinul systém elektronického zberu, musia sa vyslať opytovatelia alebo zaslať listy. Celkové náklady vo veľkej miere závisia od zvolenej metódy, čo sa dá odvodiť aj z informácií, ktoré sa zaslali Komisii.

⁷ COM(2016) 151.
(http://ec.europa.eu/health/biocides/docs/2016_report_sustainableuse_biocides_en.pdf).

Zo správ nie je možné vyvodit' žiadne priame závery o súvisiacich nákladoch, keďže informácie nie sú na tento účel dostatočne podrobné.

Ako už bolo vysvetlené, informácie vo väčšine krajín pochádzajú priamo od poľnohospodárov. Podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 musia profesionálni používatelia (poľnohospodári alebo podnikatelia) viesť záznamy o svojom používaní pesticídov. To znamená, že tieto informácie by mali byť okamžite k dispozícii, keď má poľnohospodár odpovedať opytovateľovi alebo vyplniť dotazník. Vidieť to aj v správach o kvalite, ktoré v mnohých prípadoch ukazujú, že poľnohospodárom trvá poskytnutie odpovedí len obmedzený čas – 15 minút až 2 hodiny na jedno zisťovanie (každých 5 rokov).

5. SKÚSENOSTI ZÍSKANÉ ZA PRVÝCH PÄŤ ROKOV

Údaje o predaji pesticídov sa zasielajú každoročne od decembra 2012 (údaje za rok 2011). Napriek niektorým počiatočným problémom v Komisii sú postupy v súčasnosti dostatočne vyvinuté a fungujú dobre. Prvé údaje o poľnohospodárskom použití pesticídov boli zaslané Komisii na konci roku 2015. Z dôvodu veľkého objemu komplexných údajov ich nebolo možné úplne spracovať, čo znamená, že používatelia ich ešte nemajú k dispozícii. Preto sa nevykonalo ani hodnotenie ich užitočnosti. Nezávisle od toho sa v ďalšej časti uvádzajú niektoré zistené nedostatky a odporúčania.

5.1. Dostupnosť podrobných údajov o pesticídoch

V nariadení sa zakazuje zverejňovanie údajov o individuálnych účinných látkach. V článku 3 ods. 4 sa stanovuje: „Z dôvodov ochrany dôverných údajov Komisia (Eurostat) pred zverejnením údaje agreguje podľa chemických tried alebo kategórií prípravkov, ako sa uvádza v prílohe III, pričom riadne zohľadní ochranu dôverných údajov na úrovni jednotlivých členských štátov. V súlade s článkom 20 nariadenia (ES) č. 223/2009 použijú vnútroštátne orgány a Komisia (Eurostat) dôverné údaje výlučne na štatistické účely.“

Komisia preto nemôže zverejňovať údaje o individuálnych účinných látkach. Okrem toho ak existuje priame alebo nepriame riziko, že by mohli byť identifikované štatistické jednotky, nemôžu sa vždy zverejňovať ani agregované údaje, čo je v štatistike všeobecné pravidlo slúžiace na ochranu údajov.

Ak by sa štatistické údaje o predaji zbierali od maloobchodníkov, počet štatistických jednotiek by bol vysoký, čo by znížilo obavy v súvislosti s ochranou údajov. Ukázalo sa však, že väčšina členských štátov zbiera údaje priamo od držiteľov autorizácie. Zber sa vykonáva buď vo forme administratívnych údajov, ktoré sa zaslali orgánom zodpovedným za oblasť pesticídov, alebo prostredníctvom dotazníka. V prípade väčšiny účinných látok to znamená, že existuje len jeden poskytovateľ údajov, a teda že informácia je dôverná. Keďže existuje veľa tried, ktoré obsahujú len malý počet látok, alebo je výrobca/dovozca v prípade mnohých látok v danej skupine rovnaký, viedlo to k situácii, že dôverné je aj veľké množstvo údajov agregovaných na vyšších úrovniach. Podľa Komisie jednotlivé krajiny zbierajú a zasielajú

Komisii všetky údaje o predaji, ktoré sa záväzne vyžadujú na základe nariadenia. Komisia okrem toho považuje celkovú kvalitu údajov za dobrú. Uplatňovanie pravidiel ochrany údajov na významnú časť údajov však znižuje hodnotu štatistických informácií poskytovaných používateľom. Preto nie je možné predpokladať, že nariadenie v súčasnosti uspokojuje požiadavky používateľov.

5.2. Štatistika predaja pesticídov

Porovnanie predaja pesticídov medzi krajinami a v priebehu rokov nie je jednoduché, pretože vonkajšie faktory, ako sú klimatické podmienky, pôda a výrobné metódy môžu mať významný vplyv na druhy a objem potrebných pesticídov.

Miesto, kde sa prípravok predá, nemusí byť miestom, kde sa napokon použije, a môže sa stať, že pesticídy predajú poľnohospodárom priamo maloobchodníci v susedných krajinách. Môže to predstavovať len malý zlomok celkového predaja pesticídov, toto množstvo však nie je v štatistike predaja správne zohľadnené. Okrem toho môže byť medzi predajom pesticídu a jeho použitím určitý časový odstup v závislosti od toho, či sa kupuje do zásoby alebo na priame použitie.

Mnohí používatelia by chceli získať podrobné údaje o objeme individuálnych účinných látok. Tieto informácie však Komisia ani národné štatistické úrady nemôžu poskytovať, pretože musia byť v súlade s nariadením a pravidlami ochrany údajov.

Ako sa uvádza v predchádzajúcej časti, nariadenie je veľmi reštriktívne, pokiaľ ide o spôsob, akým Komisia môže údaje zverejňovať. Všetky údaje musia byť agregované do tried a skupín bez ohľadu na to, či ich členské štáty považujú alebo nepovažujú za dôverné. Okrem toho sa Komisia nemôže odchýliť od tried, ktoré sú stanovené v prílohe III k nariadeniu.

Keďže používatelia majú často záujem o špecifické účinné látky, ktoré nepatria do stanovených skupín, nariadenie by sa mohlo považovať za príliš reštriktívne; neumožňuje vykonať riadne analýzy. Dobrým príkladom sú nedávne diskusie o neonicotinoïdoch, čo je skupina pesticídov, ktoré môžu škodiť včelám. Všetky príslušné účinné látky nie sú v prílohe III zaradené do rovnakých chemických skupín, čo znamená, že Komisia nemohla tvorcom politiky poskytnúť všetky relevantné údaje.

Nariadením sa stanovuje, že jedinou jednotkou, ktorá sa má používať, je hmotnosť, ale biologické pesticídy by nemali byť vyjadrené v hmotnosti, ale v „jednotkách tvoriacich kolónie“. Spôsobuje to problémy poskytovateľom aj používateľom údajov, pretože poskytnuté údaje nedávajú zmysel alebo sa pred ich zaslaním a použitím musia transformovať. Týmto čisto technickým problémom sa treba ďalej zaoberať.

5.3. Štatistika použitia pesticídov

V nariadení sa stanovuje, že v prípade štatistiky poľnohospodárskeho použitia pesticídov sa musí každý členský štát rozhodnúť, ktoré plodiny sa budú vykazovať za päťročné referenčné

obdobie, aby bol výber plodín pestovaných v danom členskom štáte a používaných látok reprezentatívny. Výber plodín musí zohľadňovať plodiny, ktoré sú najrelevantnejšie pre národné akčné plány v oblasti pesticídov. Keďže však národné akčné plány nie vždy obsahujú odkaz na najrelevantnejšie plodiny, výber plodín bol dosť rôznorodý. Viedlo to k situácii, v ktorej existuje riziko, že nebude možné vykonať medzi jednotlivými krajinami úplné porovnania údajov o použití pesticídov na plodinách.

Referenčným obdobím musí byť obdobie s dĺžkou najviac 12 mesiacov, v ktorom sa počas päťročného obdobia sledujú všetky opatrenia na ochranu rastlín priamo alebo nepriamo súvisiace s plodinou. Členské štáty si môžu referenčné obdobie v rámci päťročného obdobia zvoliť podľa vlastného uváženia a v prípade každej vybranej plodiny sa môže zvoliť iné referenčné obdobie. To viedlo k situácii, že krajiny si zvolili rozdielne referenčné obdobia, a preto pravdepodobne nebude možné porovnať údaje za rovnaký rok medzi krajinami ani získať výsledky na úrovni EÚ.

6. NÁVRHY NA ĎALŠIE ZLEPŠENIE

Komisia sa s ohľadom na stanovisko príslušných zúčastnených strán domnieva, že je dôležité ďalej upraviť právne predpisy týkajúce sa predaja pesticídov tak, aby sa všetky údaje, ktoré nie sú dôverné, mohli sprístupniť verejnosti ako účinné látky a aj v rôznych agregovaných formách.

Komisia sa domnieva, že je rovnako dôležité ďalej upraviť právne predpisy týkajúce sa štatistiky použitia pesticídov, aby sa zaistil konzistentnejší prístup a pokrytie v jednotlivých členských štátoch. To by mohlo zahŕňať stanovené spoločné referenčné obdobia a jasné požiadavky na pokrytie plodín, ktoré majú byť predmetom zisťovania. Pravidlá týkajúce sa pokrytia by mohli byť založené na štatistike rastlinnej výroby (zisťovanie by sa mohlo vzťahovať na určitý percentuálny podiel plodín na ornej pôde a trvalých plodín) a na analýzach potenciálnych rizík pre životné prostredie a zdravie ľudí podľa predaja účinných látok. Tieto pravidlá by sa vytvorili v úzkej spolupráci medzi príslušnými útvarmi Komisie a agentúrami a s národnými expertmi.

Komisia napokon vypracovala spolu so zúčastnenými stranami stratégiu pre poľnohospodársku štatistiku na rok 2020 a ďalšie roky⁸. V stratégii sa navrhuje, aby sa všetky poľnohospodárske štatistiky (s výnimkou ekonomických účtov pre poľnohospodárstvo) zoskupili v dvoch rámcových nariadeniach. Komisia dôrazne odporúča, aby sa štatistika pesticídov zlúčila aj s ostatnými oblasťami poľnohospodárskej štatistiky.

⁸

[Strategy for agricultural statistics 2020 and beyond – Final.](#)

PRÍLOHA I

Informácie uvedené v tejto prílohe vychádzajú z národných správ o kvalite, ktoré poskytujú krajiny podľa nariadenia.

	VNÚTROŠTÁTNE ORGÁNY ZODPOVEDNÉ ZA PREDAJ PESTICÍDOV	METÓDY ZBERU ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV
BE	Federálna verejná služba pre zdravie, bezpečnosť potravinového reťazca a životné prostredie	Administratívne údaje; držitelia autorizácie (výrobcovia, dovozcovia a vývozcovia) musia vykazovať množstvo uvedené na trh
BG	Ministerstvo pôdohospodárstva a výživy	Administratívne údaje na základe výkazov autorizovaných distribútorov.
CZ	Český štatistický úrad	Administratívne údaje; podnikatelia, ktorí prípravky uvádzajú na trh alebo ich skladujú na vývoz do tretích krajín, sú povinní vykazovať údaje Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu (ÚKZÚZ). Zber údajov sa vykonáva online a/alebo pomocou tlačných dotazníkov.
DK	Dánska agentúra pre ochranu životného prostredia, Dánske ministerstvo poľnohospodárstva a výživy	Administratívne údaje. Povinné vykazovanie zo strany dánskych držiteľov autorizácie elektronicky a zahraničných držiteľov autorizácie emailom
DE	Spolkový úrad pre ochranu spotrebiteľa a bezpečnosť potravín (BVL)	Administratívne údaje; držitelia autorizácie (vrátane držiteľov povolenia na paralelný obchod), výrobcovia a distribútori sú povinní vykazovať množstvá predané v rámci krajiny alebo na export vrátane predaja pre mimoriadne situácie
EE	Estónsky štatistický úrad	Vyčerpávajúce zisťovanie u všetkých dovozcov a dodávateľov prostredníctvom webovej aplikácie a/alebo pomocou dotazníkov zasielaných poštou
IE	Ministerstvo poľnohospodárstva, výživy a námorných záležitostí	Údaje sa zbierajú vyčerpávajúcim zisťovaním Administratívne údaje pochádzajú od všetkých držiteľov autorizácie pre prípravok a od obchodných spoločností
EL	Grécky štatistický úrad (ELSTAT)	Štatistické zisťovanie u všetkých predajcov v rámci vnútroštátneho územia, ktoré vykonáva Ministerstvo rozvoja vidieka a výživy prostredníctvom listov alebo emailov Od roku 2014 sú predajcovia povinní zaznamenávať údaje online

	VNÚTROŠTÁTNE ORGÁNY ZODPOVEDNÉ ZA PREDAJ PESTICÍDOV	METÓDY ZBERU ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV
ES	Ministerstvo pôdohospodárstva, výživy a životného prostredia	Elektronický dotazník/zisťovanie (v rámci vnútroštátneho územia a mimo neho) u držiteľov autorizácie a respondentov, na ktorých sa previedli komercializačné práva. Administratívne údaje poskytuje S. G. Sanidad Vegetal
FR	Ministerstvo pôdohospodárstva, výživy a lesníctva	Administratívne údaje; distribútori sú povinní vykazovať predaj vodohospodárskym úradom. Číselné údaje o predaji potom ďalej spracúva Ministerstvo životného prostredia
HR	Chorvátsky štatistický úrad	Administratívne údaje; Ministerstvo pôdohospodárstva je zodpovedné za zber údajov od distribútorov a z predajných miest
IT	Taliansky národný štatistický úrad (ISTAT)	Vyčerpávajúce zisťovanie u všetkých distribútorov poštou
CY	Štatistické služby Cypru (CYSTAT)	Poštový alebo elektronický dotazník/zisťovanie u dodávateľov Administratívne údaje poskytuje Ministerstvo pôdohospodárstva
LV	Lotyšský štátny ústav pre ochranu rastlín (SPPS)	Vyčerpávajúce zisťovanie (v papierovej a/alebo elektronickej forme) u všetkých respondentov – distribútorov
LT	Štatistický úrad Litvy	Vyčerpávajúce zisťovanie u všetkých výrobcov a držiteľov autorizácie
LU	Národný úrad pre štatistiku a ekonomický výskum (Institut National de la Statistique et des Etudes Economiques, STATEC)	Vyčerpávajúce zisťovanie u predajcov (maloobchodných alebo veľkoobchodných) a v družstvách
HU	Maďarský ústredný štatistický úrad	Národný úrad pre bezpečnosť potravinového reťazca (Ministerstvo rozvoja vidieka) zbiera údaje od držiteľov autorizácie
MT	Národný štatistický úrad (NSO)	Online vyčerpávajúce zisťovanie u autorizovaných dovozcov
NL	Štatistický úrad Holandska	Administratívne údaje sa získavajú od Úradu na ochranu rastlín (NVWA)

	VNÚTROŠTÁTNE ORGÁNY ZODPOVEDNÉ ZA PREDAJ PESTICÍDOV	METÓDY ZBERU ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV
AT	Štatistický úrad Rakúska (STAT), Rakúska agentúra pre zdravie a bezpečnosť potravín (AGES)	Autorizácia, držiteľia schválenia a distribútori sú povinní vykazovať údaje Rakúskej agentúre pre bezpečnosť potravín
PL	Ústredný štatistický úrad	Vyčerpávajúce zisťovanie sa vykonáva v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a s Úradom pre ochranu rastlín – Národným výskumným ústavom
PT	Portugalský štatistický úrad (INE), Národný úrad (DGAV)	Administratívne údaje sa získavajú od National Authority Direção Geral de Alimentação e Veterinária (DGAV)
RO	Národný štatistický úrad	Vyčerpávajúce zisťovanie založené na osobných rozhovoroch, ktoré sa vykonáva v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (Národnou agentúrou pre ochranu rastlín). Zahŕňa certifikované predajné jednotky, hospodárske subjekty a fyzické osoby
SI	Štatistický úrad Slovinskej republiky	Administratívne údaje sa vykazujú Správnemu orgánu Slovinskej republiky pre bezpečnosť potravín, veterinárne lekárstvo a ochranu rastlín (UVHVVR)
SK	Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR)	Administratívne údaje; Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP) zbiera údaje od držiteľov autorizácie alebo držiteľov povolenia na paralelný obchod
FI	Fínska agentúra pre bezpečnosť a chemické látky (Tukes)	Fínska agentúra pre bezpečnosť a chemické látky (Tukes) zbiera údaje poštou alebo prostredníctvom emailov od držiteľov autorizácie alebo ich zástupcov
SE	Švédska chemická agentúra (KemI)	Agentúra zbiera údaje od držiteľov autorizácie
UK	Riaditeľstvo pre reguláciu chemických látok	Dobrovoľné elektronické zisťovanie v podnikoch vykonávané Britskou radou pre rastlinnú výrobu v mene Národného štatistického úradu (ONS)
NO	Nórsky úrad pre bezpečnosť potravín	Administratívne údaje od dovozcov a výrobcov

PRÍLOHA II

Informácie uvedené v tejto prílohe vychádzajú z národných správ o kvalite, ktoré poskytujú krajiny podľa nariadenia.

	KVALITA ZASIELANÝCH ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV	UŽITOČNOSŤ ŠTATISTIKY PREDAJA PESTICÍDOV
BE	Nevyžadujú sa žiadne odhady a nadhodnotenia sú vzhľadom na prepojenie medzi vykazovanými údajmi a poplatkami dosť nepravdepodobné	Údaje sa používajú na výpočet ročného poplatku za uvádzanie pesticídov na trh a na odhad celkového množstva použitého na vnútroštátnej úrovni a následných rizík pre človeka a životné prostredie
BG	Údaje sú komplexné a zahŕňajú všetky dostupné informácie o vývoze a dovoze	Údaje sú špecifické, existuje len niekoľko potenciálnych používateľov
CZ	Zdroje zahŕňajú všetky jednotky, ktoré sú zo zákona povinné vykazovať údaje, a všetky prípravky uvedené na trh	Údaje používa najmä ÚKZÚZ na účely rastlinolekárskeho kontrol, plánovania a vykonávanie kontrol dodržiavania predpisov zo strany distribútorov
DK	Množstvo predaja sa vykazuje ako celkové množstvo predaja každého prípravku	Používateľmi sú politici, poľnohospodárstvo, MVO a verejnosť. Údaje sa môžu používať na monitorovanie cieľa, ktorým je zníženie zaťaženia pesticídmi o 40 % do konca roku 2015 oproti roku 2011 (dánska stratégia pre pesticídy 2013 – 2015, teraz predĺžená o 1 rok)
DE	Celková presnosť údajov je uspokojivá, aj keď neodpovede najmä z dôvodu nesprávnych kontaktných údajov podnikov paralelného obchodu by mohli predstavovať problém. Nedostatočné pokrytie z dôvodu nezákonného obchodu nie je možné odhadnúť	Spolkový úrad pre ochranu spotrebiteľa a bezpečnosť potravín (BVL) využíva údaje na interné monitorovacie úlohy po registrácii. Údaje sa zverejňujú aj v Nemeckej štatistickej ročenke o pôdohospodárstve, výžive a lesníctve a v Spolkovom vestníku („Bundesanzeiger“). Tieto údaje dostáva aj Julius Kühn Institut (JKI), Spolkový výskumný inštitút pre kultúrne rastliny. Ostatným orgánom, napr. Spolkovému úradu pre životné prostredie (UBA) alebo výskumným ústavom, sa na požiadanie poskytujú údaje o predaji týkajúce sa špecifických látok

	KVALITA ZASIELANÝCH ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV	UŽITOČNOSŤ ŠTATISTIKY PREDAJA PESTICÍDOV
EE	Kvalita štatistiky je pomerne dobrá, pretože sa sledujú všetky predajné spoločnosti a miera odpovedí bola vysoká	Medzi používateľov patria Poľnohospodársky výbor, Poľnohospodárske výskumné centrum, Ministerstvo pôdohospodárstva, iné ministerstvá, výskumné a vzdelávacie zariadenia, médiá, iné organizácie a spoločnosti a súkromní jednotlivci
IE	Skutočné reálne číselné údaje pochádzajú od držiteľov autorizácie prípravku a spoločností uvádzajúcich prípravky na trh. Kvalita údajov sa preto považuje za dobrú	O tieto údaje sa žiadalo len niekoľkokrát. Spoločnosti a držiteľia autorizácie nemajú prístup k tomuto registru a môžu vidieť informácie o každom prípravku
EL	Zavedenie online systému zlepšilo celkovú kvalitu. Predovšetkým sa vďaka nemu zlepšila miera odpovedí v porovnaní s nízkou úrovňou v minulosti	Ministerstvo rozvoja vidieka a výživy, vláda, tlač, médiá a akademickí výskumní pracovníci tieto údaje využívajú na zníženie rizík súvisiacich s pesticídmi
ES	Údaje sú predmetom interného postupu týkajúceho sa konzistentnosti	Na posúdenie vplyvu verejných politík a na výpočet príslušných ukazovateľov týkajúcich sa zdravia a súvisiacich environmentálnych rizík
FR	Systém vykazovania zahŕňa predaj koncovým používateľom (alebo nákupy koncových používateľov v zahraničí). To zabraňuje duplicitnému započítaniu v súvislosti s prevodmi autorizácií alebo so sprostredkovateľmi v predajnom reťazci	V súčasnosti nevieme o žiadnych špecifických potrebách používateľov
HR	<i>Krajina neposkytla žiadne informácie</i>	Používateľmi údajov sú štátne orgány, orgány miestnej správy a právnické a fyzické osoby
IT	Celkom uspokojivá	Údaje používa najmä Ústav pre ochranu a výskum životného prostredia (ISPRA) a Ministerstvo pôdohospodárstva na posúdenie rizík pre človeka a životné prostredie
CY	Zisťovanie bolo vyčerpávajúce s plným pokrytím, keďže v krajine bolo iba niekoľko dodávateľov	Údaje spĺňajú potreby Ministerstva pôdohospodárstva
LV	Celková kvalita štatistických výsledkov sa považuje za dobrú. Hlavnou výhodou tohto postupu je, že zber údajov je založený na právnych predpisoch	Záujem o údaje prejavili predovšetkým vedeckí pracovníci, študenti a médiá. Štatistické informácie zbežne spĺňajú potreby používateľov tejto krajiny

	KVALITA ZASIELANÝCH ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV	UŽITOČNOSŤ ŠTATISTIKY PREDAJA PESTICÍDOV
LT	Údaje sa zbierajú zo spoľahlivých zdrojov s použitím vysokých metodických štandardov	Hlavnými používateľmi sú štátne a obecné orgány a agentúry, medzinárodné organizácie, médiá, výskumné a podnikateľské komunity a študenti. Údaje sa používajú na identifikáciu potenciálnych rizík pre zdravie ľudí a životné prostredie
LU	Respondenti sú vyzývaní, aby uviedli aj podiel domácich a zahraničných dodávateľov alebo sprostredkovateľov s cieľom odstrániť potenciálne duplicitné započítanie v prípade vnútroštátnych veľkoobchodníkov	Štatistika predaja by mohla byť zaujímavá pre tvorcov politiky, Ministerstvo pôdohospodárstva, Ministerstvo životného prostredia, environmentálne záujmové skupiny a výskumné komunity
HU	Množstvo uvádzané na trh sa porovnáva a krížovo kontroluje s údajmi z minulých rokov na úrovni prípravkov	<i>Krajina neposkytla žiadne informácie</i>
MT	Celková kvalita je dobrá. Zber údajov je vyčerpávajúci a existujú podrobné postupy na overovanie správnosti a analyzovanie údajov	Hlavným používateľom je Európska komisia
NL	Kvalita údajov sa pravidelne preskúmava s použitím rámcového nástroja, ktorý je založený na definícii kvality Európskeho štatistického systému	Údaje sa používajú na hodnotenie vládnej politiky
AT	<i>Krajina neposkytla žiadne informácie</i>	Dohľad a kontrola
PL	Povinné zisťovanie u výrobcov, vnútroštátnych distribútorov a dovozcov prostredníctvom elektronických dotazníkov	Medzi používateľov údajov patria centrálné úrady, vedecké a výskumné zariadenia, študenti a spoločnosti pôsobiace v odvetví poľnohospodárstva. Údaje sa môžu používať na hodnotenie podmienok a nákladov poľnohospodárskej výroby a vplyvu na životné prostredie
PT	Overovanie správnosti údajov je založené na porovnaní agregovaných údajov s minulými rokmi	Údaje sa používajú na hodnotenie trhu a jeho prepojenia s autorizáciami na predaj vydanými vnútroštátnym orgánom

	KVALITA ZASIELANÝCH ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV	UŽITOČNOSŤ ŠTATISTIKY PREDAJA PESTICÍDOV
RO	<i>Krajina neposkytla žiadne informácie</i>	Medzi používateľov patrí Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, Národná agentúra pre ochranu rastlín, rastlinolekárske jednotky, Akadémia poľnohospodárskych a lesníckych vied, Národný ústav pre výskum a vývoj priemyselnej ekológie, Centrum aplikovanej biochémie a biotechnológie, Ministerstvo životného prostredia, vôd a lesníctva a Ústav pre výskum a rozvoj ochrany rastlín
SI	Údaje sa vzťahujú na veľkoobchodníkov na vnútroštátnom území. Údaje sa však nemôžu členiť na menšie územné jednotky, pretože neumožňujú vyvodiť žiadne závery týkajúce sa toho, kde sa maloobchod a skutočné použitie realizuje	Používajú sa ako zástupná hodnota pre množstvá účinných látok použitých v poľnohospodárstve
SK	Kvalita údajov je dobrá, sú dostatočne presné a úplné	Hlavným používateľom je Európska komisia
FI	Kvalitu údajov možno považovať za dobrú	Používateľmi údajov sú orgány v oblasti poľnohospodárstva, životného prostredia, bezpečnosti potravín a zdravia, výskumné ústavy a médiá. Na požiadanie boli predložené podrobné údaje na účely výskumu a monitorovania
SE	Údaje sa vzťahujú na všetky prípravky uvedené na trh. Keďže údaje sa spracovávajú manuálne, môže dôjsť k chybám vo výpočtoch	Je k dispozícii veľmi málo informácií o používateľoch. Trendy sú často zaujímavejšie ako samotné údaje
UK	Kvalitatívne meradlo presnosti sa považuje za prijateľné. Nadnárodná spoločnosť, ktorej podiel objemu na trhu Spojeného kráľovstva sa odhaduje na približne 8 %, sústavne odmieta poskytnúť údaje. Ostatné chýbajúce odpovede sa nepovažovali za významné, keďže väčšina subjektov, ktoré neposkytli odpoveď, patrí medzi menších aktérov na trhu	Medzi potenciálnych vnútroštátnych používateľov patria členovia združenia na ochranu plodín (Crop Protection Association). Ide o obchodné združenie spoločností Spojeného kráľovstva, ktoré pôsobí v oblasti výroby, prípravy, vývoja a vnútroštátnej distribúcie pesticídov a prípravkov na ochranu rastlín pre poľnohospodárstvo a lesníctvo, záhradníctvo, záhradkárstvo, priemyselnú a komunálnu výsadbu

	KVALITA ZASIELANÝCH ÚDAJOV O PREDAJI PESTICÍDOV	UŽITOČNOSŤ ŠTATISTIKY PREDAJA PESTICÍDOV
NO	<p>Kvalita údajov sa považuje za veľmi dobrú. Musí sa vykazovať všetok dovoz a výroba a účtovníci spoločností ich musia potvrdiť. Nevyžadujú sa odhady údajov</p>	<p>Údaje sa používajú ako základ na výpočet environmentálnej dane. Medzi používateľov patria vládne orgány, združenia poľnohospodárov, mimovládne organizácie, priemysel atď. Údaje sú k dispozícii za účinné látky aj za prípravky. Pripomienky používateľov ukazujú, že sú potrebné údaje aj na regionálnej úrovni, nielen na celoštátnej úrovni. To v súčasnosti nie je možné z dôvodu spôsobu, akým sa údaje zbierajú</p>